

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 de Repetitione & actionibus depositi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

num amice possit lites componere, & si nequeat, postea iudic. r. 2. c. querelam. c. 15. de Symo. lib. 5. Decretal. tit. 3. & curare ut pacata sit Respubl. & provincia quam regit, l. congruit. 13. de officio. pref. lib. 1. P. tit. 18. Quamobrem Baldus notat ad officium & arbitrium iudicis pertinere, prospicere num sequestrum decernere expediat, Bal. in l. si fideiusor. §. sine per illum. §. in verb. si hoc iudic. sederit, qui fuit cog. in P. durabit; sequestrum eadem ratione, donec etiam appellacionis causa, sententia terminetur, l. iuris, de agri. & cens. lib. 11. C. tit. 47. Alia ratio sequestrationem suadet, ut obuiam fructibus & maliciis litigantium eatur, clem. vni. de sequest. poss. & fruct. facit l. in fundo. de rei vind. P. & res in tuto sunt. l. 1. §. super peculo. de assertio. tollen. lib. 7. C. tit. 17. d. l. iuris, de agri. & cens. lib. 11. C. c. literas. & c. ex transmissa. de restit. spol. l. ex sententia. de agri. & cens. pref. P. & conuenitur illarum sine disputatione, l. si cum dotem. 23. §. in autem in sauisimo. sol. mari. P. Tertio, inductam sequestrationem, ut dum in iudice lis, & in dabitius est, ad conseruationem iuris alterutrius, interim fructus ab interitu & difficili recuperatione viadentur lite & appellacione pendente & indecisa, c. 2. & 3. de sequestratio. poss. ap. Grego. l. 1. §. iubet autem prator. de collatio. honorum. in P. l. Imperator. 21. §. sine de appell. lib. 49. P. tit. 1. Hac ratione si satisfactum pro re mobili non sit, & persona suspecta sita quo satisfactio desideratur, apud officium deponi debet, si hoc iudicis dederit, donec vel satisfactio detur, vel lis finem accipiat, l. si fideiusor. §. sine qui satisf. cog. in P. Hæc suspicio persone suspecta in dabus potissimum: si non possit deat immobilia, l. sciendum, 15. qui satisf. cog. in P. vel si possideat, sed pauca, l. si creditor. 15. de priuileg. creditor. lib. 4. P. tit. 6. item si malis moribus imbutus possessor sit, §. si de susp. tutor. 3. eo. de susp. tutor. lib. 2. P. tit. 10. si antea in rebus male se gesserit, l. si cui, §. iudicem criminibus. de accus. in P. multumque ad suspensionem augendam, vel minuendam facient peritales a persone qualitate deprimat, l. si de actio. in P. l. si quis Imperator male uerit, C. §. Hoc tamen singulariter notandum, per dationem fideiusoris sequestrum impediti ne fiat, & si constitutum sit, reuocari, d. §. fil. l. si fideiusor. qui satisf. cog. ubi satisf. notat exceptionem ut canonice in c. ex ammat. de iudic. & ibi glo. 2. nisi in casu

16 clementine vnicæ, de sequestrat. poss. ¶ Notat autem Baldus, in d. §. sine l. si fideiusor. antequam ad sequestrum perueniatur, procedere debere quandam inquisitionem suspicionis, quod & probat d. l. si creditor, in qua tamen aduersarium, id est, litigantem, vocandam esse uult, nisi de fuga eius suspicione agatur: nam tunc vocandus non est, ne de fuga instruat, & cum in fuga suspicione de facto procedi possit, l. ait prator. §. si debitorum, qua in fra. credit.

17 in P. l. pen. C. de pign. act. l. quæstrum, de pignor. P. §. At dignum scitum est, ut his in quibus sine suspicione sequestrum fit, iudicem statim nota lite præceptum decernere possit, de non dilapidando, vel de non alienando, Bal. in d. §. si l. si fideiusor.

18 ¶ Sequestrum officium est, interim fructus custodire, & vendere, exemplo boni patrisfamilias, pecunias conseruare, l. in venditione, §. si quis fructus, de bo. aucto. iudicium poss. c. 2. de sequest. poss. cle. r. eo. cum. de iudic. sum. titubus: minime tamen debet eas in emtionem prædiorum conuerttere, glo. in d. cle. vni. de sequest. poss. in verb. restituit. sed eas & reliqua victori referuare & restituer.

19 ¶ In hoc præstare tantum operas tenetur, non impensas, ex suo ne officium sit illi damnosum, l. sine §. sine de bo. aucto. iudic. possiden. Negant tamen Angelus, Imol. Romanus, Aretinus, in l. interesse, de acquir. poss. sequestrum posse petere stipendium laboris. ¶ Venturamen ¶ indemnem seruati sequestrum in omnibus æquum existimo, potissimum, cum possit cogi sequestrum subire, secundum Baldum, in l. 1. in sine, ubi pup. l. eum. deb. & Curtium, in l. 1. de prohib. sequest. pec. quæst. 2. quorum opinio in Gallia recepta est, cum tamen cogi non possit, Bartolus, in l. iuris, §. sine, de agri. & cens. lib. 1. C. Baldus alibi, conf. 180. 4. volum. Paulus Caltre. nis, Alexander atque Iason, Ang. Paul. Cast. & Las. in l. si fideiusor. §. si qui satisf. cog. tuncantur: sed & constituto regia Francisci I. anni 1539. artic. 8. salarium dari per iudicem moderatum sequestris permittit, ut clem. 1. de sequest. poss. Bald. in sua præct. tit. de officio iud. fuit l. in eos de tutel.

31 ¶ Quædam tamen ultra in specie sequestrationis alia, quæ ob contumaciam possessoris fit, ca. ex l. iuris, de dolo & contumacia. obseruanda sunt: ubi tamen officium iudicis potiores partes obtinet. Nam dum quis contumax est, & ideo fere pro conuicto & damnato habetur, contumacia litis damno plectenda est, l. contumacia, de re iud. P. fit; interim sequestratio multæ causa, quando & in potestate iudicis situm sit multare vocatū, & venire cōtinentem, l. 2. §. si quis in ius voc. non ier. c. sine de dolo. & interim iu-

dicium præparando mittere peritorem in possessionem, rei seruandæ causa, l. 1. ne vis fiat ei qui in posse. mit. c. 1. de dolo & contum. non tam ut possideat, quantum ut custodiat, l. possidens, §. sine, de acq. poss. melius in l. cum legatis, 12. quib. ex caus. in posse. easter, lib. 24. P. cum similib. ubi notatis, quamuis si ante anatum non ueniat contumax, fiat verus possessor, qui nullus est in possessionem, c. conringit, de dolo & contum. Qua ratione ante lapsum anni adeptio possessionis illa similis est sequestrationi, & qui nullus est in eam rei seruandæ causa, ut sequestrat. colet rem, & fructus ne dissipentur domino custodiet, ex iudicis auctoritate, l. iuris, §. qui in possessionem, ut in posse. lega. P. ¶ Quod ¶ si in causam debiti pignora a debitor per apparitorem capiantur, recte placuit non obstante debitoris exceptione, re ipsa a possessione seu detentione debitoris eximi, & apud tertium, ut sequestrum, deponi, non apud eundem depositi nomine relinqui, nisi consentiente creditore, ita iudicatum arrepto Parisiensis, 26. Febr. 1515. refer. Papho. l. 3. Rhapso. de resto. tit. 15. arrept. 22. fuit l. 1. §. inde quaritur, de ope. noui nunt.

De Repetitione & Actionibus depositi. Cap. 4.

- 1 Actiones 3. pro deposito, directa, contraria, vitiosa.
- 2 Directa pro quibus datur deponenti.
- 3 Cum directa competit & actio ad exhibendum, & rei vindicatio aduersus tertium possessorem.
- 4 De perfidia depositariorum.
- 5 Quantum peccet qui inficiatur depositum, & de pena eius diuina.
- 6 Pena inficiantis depositum apud Pythas, & Glauci Spartiatæ inficiantis diuina vitio.
- 7 Condemnatus depositi inficiari iure ciuili infamis: alia Caro. P. lex de eodem.
- 8 Depositum negare iniquius quam mutuum.
- 9 Actio depositi directa in simplicem, & in duplum quando competit, & in quintuplum.
- 10 Depositum species: thesaurus sisco datus.
- 11 In depositi actionem que ueniant, de usuris & iuramento in litem dolo depositarii, & 12.
- 12 Quibus datur directa.
- 13 De actione contraria depositi.
- 14 De vitio actione depositi.
- 15 De sequestraria actione.

Alius finis, ¶ alia ratio tractationis depositi est, ut restitua- tur idem corpus depositum deponenti ex eius arbitrio præcedente decreto, vel sequente, l. Lucius, 24. l. 1. §. est autem, & §. pen. depositi. ¶ Quamobrem ¶ si sponte non fiat, & si legibus dictis depositi satis non fiat, proditæ sunt actiones, directa, contraria, vitiosa. In primis directa datur deponenti contra depositarium, ut fidem datam custodiat impleat, ex conuentionis lege, l. si quis depositum, 8. C. deposit. l. 1. §. si conueniat, eodem tit. in P. l. si penes quem, 6. C. eodem §. sine, de deposito, in athen. collat. 6. tit. 14. Dehinc secundo datur, ut cogatur depositarius restituere depositum statim, nulla compensationis etiam exceptione tutus, l. penul. C. depositi, l. sine, §. excepta de compens. C. ¶ Producit ¶ hic contractus actionem sui nominis, l. 1. C. de pos. rei persequendæ causa proditam, §. rei persequenda causa, de actio. que, et si dolus interueniat, multa fit, & ad penam, & ad rei perfectionem pertinet. Petuntur res depositæ ad satisfactionem, vel si is eas dolo deserit possidere, actione hac, & ad exhibendum, l. 1. §. sine, de pos. C. Et rei vindicatione aduersus tertium possessorem, si apud alium sit: nam de positi actio non datur contra tertium, l. si is qui depositum, C. de pos. l. si res tuas, C. ad exhiben. ¶ Exigit ¶ infida conditio hominum sic dominis actionibus consili, & penam: nam, ut loquat cum luuerali, Sat. 13.

Nunc si depositum non inficietur amicus, Si reddat veterem cum tota arigine follem: Prodigijs fides, & Tibus digna tabellis, Queque coronata iustrari debeat agna. Egregium sanctumq. uirum, si cerno, bimembri Hoc monstrum puer o, & miranti iam sub aratro Pibus inuenis, & fæta comparo mule.

Et quo frequentior & pernitiosior hæc fallacia & deceptio, certe maiori legum cautione indiguit. ¶ Improbe ¶ enim facit, qui reddere recusat, l. desiderans, C. de pos. tum quia fidem sefellit datam, quod graue est, l. 1. de const. pecu. P. tum quia contra æquitatem naturalem alienis ditari, & cum aliena tæura desiderat, c. loqueplari, de reg. in iur. l. nam hoc natura, de cond. indeb. in P. Liure.

natura, de regu. iur. in P. D. Ambrosius docet summa fide depositum omnium esse custodiendum, sed maxime viduatum, 2. Officio. cap. 29. Anima quae peccauerit, inquit Deus ad Moysen, & contento domino negauerit proximo suo depositum, quod fidei suae commissum fuerat, &c. conuictus delicti reddet omnia, quae per fraudem voluit retinere integra, & quintam insuper partem domino cui damnum intulit, *Leuit. c. 6.* Apud Pyfidas abiurans depositum morte plecebatur, *Alexander ab Alexandro, lib. 6. Genial. dier. c. 10.* Narrat Herodotus insignem quandam aliquando virum apud Spartiatas nomine Glaucum, hospitis cuiusdam Milesii pecuniam ingentem in depositum & custodiam receptam eidem denegasse, & ab oraculo Apollinis responsum accepisse, nulla venia dignum fore, eumque, prolem, & domum in posterum delenda e vita, idque accepisse, & domum eius ex Sparta radicatus extritam. Iuuenalis quoque de eodem, vel de simili scribit: verum addit eum depositum reddidisse, & nihilominus penes, propter voluntatem solam inficiandi, punitum, dum ait, Spartano cuidam respondit Pythia vates:

*Haud impunitum quondam fore, quod dubitaret
 Depositum retinere, & fraudem iure iuri
 Jurando: querebas enim qua numinis esset
 Mens. Et an hoc illud facinus suaderet Apollo.
 Reddidit ergo metu, non moribus, Et tamen omnium
 Vocem ad ius dignam templo, veramque, probauit,
 Exstinctus tota pariter cum prole domoq.
 Et quamuis longa deductus gente, propinquis,
 Has patitur poenas, peccandi sola voluntas:
 Nam scelus inra se tacitum qui cogitat ullum,
 Facti crimen habet. Iuuenal. Satyr. 13.*

Iure ciuili, *Herod. in 6.* quoque suo nomine ob depositum reddendum & qui est inficiatus, conuentus & damnatus, infamis fit, *legui depositum, l. 1. de depof. C. l. de iis qui no. in fa. P.* Carolus V. Caesar hac de causa sic statuit: Quisquis cum alterius bonis, quae sibi bona fide conferta custodiae custodiendae commissa sunt aut deposita, vltro sine malitiose in praedictum creditoris seu deponentis agit, hoc quidem scelus delictumque aequae ut futum puniatur, in constitutionibus, *Caroli V. de rebus capitibus, arti. 170.* Aristoteles pluribus rationibus docet, iniquus esse depositum denegare quam mutuum. Primum quia qui deponit confidit depositario tanquam amico, qui mutuat, facit non tanquam amico, alioquin daret. Secundo, quia maior iniuria fit: quia praeter damnum deponit fides negligitur, cuius gratia depositum fit, item qui deponit, reddendi custodiendique gratia dedit. Postremo addit necessitatem deponendi, qua, qui perfidiam hominum vitant vel fortuna laborant aduersa, deponere impelluntur: qui vero mutant, fortunis abundant fortunataeque degunt. Iniquus autem est, iniuriam homini infortunato, quam fortunato intulisse. Haec Aristoteles, *lib. Problem. sect. 29. q. 2.* Et iterum, cur, inquit depositum etiam paruum denegare turpius est, quam debitum magnum? An qui depositum negat, hominem fraudat, quo bonus ipse existimatus est: an quoniam qui hoc facit, illud etiam facere velit? *idem eod. Aristot. quaest. 6.* Eadem fere disputat Cicero, *pro Sexto Roscio.* Res nouella Iustiniani etiam prospectum est contra denunciantes depositatio ne restituit depositum deponenti, vt teneantur deponenti quantum sua interest non fuisse redditum depositum, & vlturam tertiam centesimae, *nouella, de deposito. in authen. coll. 6. ti. 14.* Adiecit lex ciuili, vt si quidem simplex negetur depositum, in quo potuit qui deponit eligere depositarium, actio pro repetitione in simplicem esset, *l. 1. §. praeor ait, §. §. merito, de depof. P. §. rei persequenda, §. §. in duplum, §. §. sed furti, de actio. at si virgente necessitate incendii, ruinae, naufragii sit depositum, in duplum in depositarium ratione poenae, & in heredem in simplicem, *l. quod summatius, §. de depof. P.* lex diuina & quintam partem, vt diximus, restitui iubet, *Leuit. 6.* Depositum, cuius ignorabatur dominus propter antiquitatem, Theodoricus Gothorum rex, per comitem rerum priuatarum iussit iungi fisco, *Cassiod. lib. 6. Variar. cap. 8. in formula comitum priuatarum rerum.* Bonae fidei haec actio est, §. actio, de actio. l. 1. est autem, vers. hanc actionem, de depof. in P. ideo res cum cunctis causis, fructibus & partu restituta est domino. Sed contra bonam fidem & aduersus depositi naturam est, vlturas a depositario delictare temporis ante mortem eum qui beneficium in suscipienda pecunia vendi dedit, post mortem tamen veniant, *de vers. hanc actionem. Pan. in l. videamus, 38. §. si possit, de vltur. lib. 2. P. titu. 1.* vel si pacto cautum est, vt vtens deposito praestaret, sicque ex lege contractus vlturas praestabit, *l. Lucius, 24. de**

*posf. P. l. die sponsaliorum, 2. §. §. fin. eo. P. l. 2. C. eo. tit. nouella 87. §. agnoscat insuper, quem admodum etiam, si inficio domino deposito restituitur, d. l. Lucius, in 7. l. Quintus, 28. §. l. Publi. Mania, 26. §. Lucius Titius, de depof. P. d. l. 2. C. eo. §. l. in bona fidei, C. de vltur. §. l. mora, §. in bona fidei, eod. tit. de vltur. in P. quia & id fidei furti habet. In repetitione etiam non veniunt res, quae ex pecunia deposita a depositario suo nomine sunt emtae, *l. 3. §. 4. C. de possit.* si tamen pecuniae adhuc extant, rei vindicatione a tertio possessore vindicari poterunt, in l. si ea pecunia, 6. de rei vindi. lib. 3. C. titu. 32. l. 1. C. si quis alteri, vel sibi, l. si patronus, C. communia vtriusque iudicis, vel, ad id quod interest depositum non fuisse in emtionem conuictum, agatur, *l. si is qui, 8. C. de possit.* eaque de causa, propter perfidiam, iuratur in litem a deponente, *l. 1. §. si apud duos, de depof. in P.* contra depositarium: non autem a depositario agente contra actionem depositi contra deponentem, qui non de fide rupta, sed de indemnitate agit, *d. l. 1. §. in depof. eo. tit. P. l. 2. §. l. in actionibus, de in litem, in P.* & ideo non habet infamiae notam, vt dicitur, *l. ei, ap. quem, §. de depof.* Deinceps per actionem directam depositi, repetitur quod datum fuit extortum est a deponente per depositarium; vt depositum restitueret, tanquam turpiter acceptum, *l. furti, §. fin. de iis qui not. infam. in P.* vt fieret quod gratis & sponte fieri debebat: cuius nomine prodita quoque est conditio ob turpe causam, *l. si dep. in P.* Agunt & heredes deponentis, & maiori parti restituito sit, videlicet eius qui maiorem habent bonorum portionem, *l. fin. de cond. ob turp. cau. P. l. fin. §. pen. C. eod. em.* Si plures deponerint, restituito fiet ex lege conventionis, aut pro parte, *l. si plures 14. de depof. P.* si apud duos aduersus vnumqueque: si alter tamen id quod interest praestiterit, alius quoque liberabitur. Teneatur item depositarius de eo quod dolose contigit in re gratia tantum deponentis deposita de dolo tantum, *l. 1. §. si apud duos depof. & latiori culpa, contractus, de regu. iur. l. 1. §. si quis seruus custodiendus, in fine, de depof. in P. l. si vt certo, §. nunc videndum commod. P. §. praeterca, quib. mod. re contra. ob. l. 1. §. si quog, apud quem, de actio. P. quae dolo proxima est, l. quod Nerua, de po. P. nec pacto fieri potest vt de dolo non teneatur, *l. 1. §. non autem alias, si quis test. libe. esse in f. iur.* Magna culpa, de verb. sign. in P. cum sim. l. Latissima hic culpa, non adhibuit rebus depositis eam diligentiam, quam adhibuit suis, si cum posset & suas & depositas curare, vel si alias facere, non fecit, *l. 1. §. illud, de depof. P. l. si vnus, §. illud, de pact. in P. l. conuenior, de pact. distal. P. Quid si non potuerit omnes aequae alienas ac suas iuuare, exculatur ordine caritatis, quo quis primum suis, deinceps alienis prospicere debet, *d. l. quod Nerua, §. c. fin. de depof. apud Greg.* Si tamen depositum fiat vtriusque causa, videlicet & deponentis & depositarii, de leui etiam culpa tenetur depositarius, *l. praefes provinciae, C. de seruitute.* Item & si depositari tantum causa depositum fiat, *l. si vt certo, §. nunc videndum, commod. in P.* si se deposito obtulerit, vel se periculo illigauerit: quo casu, & dolum, & culpam praestare tenetur, no tamen casus fortuitos, *l. si qui nec causam, si cert. pet. in P.* qui ad deponentem pertinent, si non aliter specialiter conuenit, *l. 1. §. si conueniat, §. §. saepe euenit, de depof. in fin. eod. tit. apud Gregor.* Hinc patet cessare actionem directam depositi pro rei repetitione, si sine dolo, & culpa depositarii interierit: quia tunc perit domino, *l. 1. C. de depof. d. §. si conueniat, §. d. l. si vt certo, §. nunc videndum.* post litem contestatam inficiant reddere rem depositario, periculum quoque em pertinet tanquam ex dolo, *l. si plures heredes, 14. §. siue autem, de depof. 14. l. 1. C. eod. tit. c. si eod. tit. §. praeterca, quib. mo. re contra. ob. si aequae res non erat interitura penes deponentem, non si natura aequae peritura apud eum esset, *l. fin. in Asia, 12. §. fin. §. l. §. de depof. P.*****

10 inbet, *Leuit. 6.* Depositum, cuius ignorabatur dominus propter antiquitatem, Theodoricus Gothorum rex, per comitem rerum priuatarum iussit iungi fisco, *Cassiod. lib. 6. Variar. cap. 8. in formula comitum priuatarum rerum.* Bonae fidei haec actio est, §. actio, de actio. l. 1. est autem, vers. hanc actionem, de depof. in P. ideo res cum cunctis causis, fructibus & partu restituta est domino. Sed contra bonam fidem & aduersus depositi naturam est, vlturas a depositario delictare temporis ante mortem eum qui beneficium in suscipienda pecunia vendi dedit, post mortem tamen veniant, *de vers. hanc actionem. Pan. in l. videamus, 38. §. si possit, de vltur. lib. 2. P. titu. 1.* vel si pacto cautum est, vt vtens deposito praestaret, sicque ex lege contractus vlturas praestabit, *l. Lucius, 24. de*

11 fiat, *l. si plures, 14. §. 1. eod. & ratione exceptionis, si cautum fuerit ne culpa praestaretur, & eo nomine conueniatur, in l. ei apud quem, de depof. P.* Repetit & per hanc impensas in rem depositam factas, siue in rem deducendam vel deferendam, *l. si vt certo, §. mterdum, commo. P.* siue in alimenta fiant, *l. si in Asia, de depof. P.* item profurto a seruo deposito commisso, *l. actione, 23. de depof. P.* Vtilis, tam directa quam contraria, ex pacto extranei & alterius personae, quam contrahentium, *l. si seruus, de pign. actio.* Est & utilis, qua creditor depositum pecuniam a debitore repetit a depositatio, *l. si res suas, C. ad exhib. item vtilis quando depositum est ea lege, vt tertio reddatur, & tertius repetit, l. acceptam, C. de vltur. §. Sequestraria item actio, directa, contraria, vtilis. Directa datur sequetur contra sequestratum, *l. ei apud quem, §. in sequestrato, de depof. l. si in Asia, §. cum sequestro, eod. vt restituat sequestrata, si dictum sit, l. propter instrumenta, §. §. l. si penes quem, 6. C. eod. l. regula**

regulariter finita. *Bar. in l. si oleum, de dolo, damnum, & culpam, & dolum retar. ciat. Datur & vilis contra sequestrum, si auctoritate iudicis sequestratio facta fuit, officiumque imploratur iudicis, Bar. in l. interese, num. 5. de acq. poss. per l. postquam, §. Imperator, vt lega. no. cause.* Per hanc sequestratam opinor expediri posse quæ ad sequestrum pertinent, si ex lege præscripta per regias constitutiones non fuerint peracta omnia, qualia vt recuperatores, vocant commissarios, seu apparitores & lequestri, ex iudiciali auctoritate res locent licitatione peracta, atque vt conductores earum pensiones in domum sequestratam seu commissariarum, sine fraude suoque tempore, deferant. & rebus ipsis tanquam boni patris familiaris vtantur, ex constitutione Francisci primi, in *const. Francisco, publicata, §. 159. art. 8. 2.* Item vt decreto, statim intra tres dies litigantes res sequestratas eieat, alioquin iure suo cadant, sicuti si sequestrationis possessio, non impediatur, *rod. art. 105. eod. art. 78. l. si quis in iuram, C. vnde vide, tuetur enim iudex eum quem in possessionem mitti iussit, l. 1. §. hoc interdicitur, ne vis fiat ei, qui in possessionem est, daturque turbato actio in factum ad interesse, & qui vim facit, amissione rei punitur. Quanquam non obstat sequestratio spoliatione, sequestrator possidere nihilominus dicitur, *argument. l. quamvis, 13. de bo. aut. indi. poss. lib. 42. titu. 5. & c. coniungit. c. 9. de dolo & cont. lib. 2. Decret. titu. 14.* Ita & is veniat ante omnia restituendus, & antequam spolians audiri possit, iuxta canonem, *reintegrande, 3. quæst. 1. c. fina. de ord. cognit. c. in literis, ca. item cum quis, c. ex questione, de restit. spo. l. si quis ad se fundum, ad l. Jul. de vi publica, l. si maritum, de dona. inter vir. & uxor. C.**

De Pignore & Hypotheca. Cap. 5.

P. lib. 20. tit. 1. Lib. 8. C. tit. 4.

- 1 Pignoris diuisio generalis: & antichresis quid.
- 2 Fiduciaris possessio quid, Recreditaria, Vindicaria.
- 3 Pignus quid, & hypotheca: & differentia.
- 4 Hypotheca nomen omne pignus continet, & pignus hypothecam.
- 5 Pignus quid, & qua in ipso consideranda.
- 6 Pignoris diuisio in 4 species.

1 Pignus ¶ & in genere, & in specie acceptionem habet. In genere continet antichresim, fiduciarium possessionem, seu fiduciarium pignus, hypothecam. *Antichresis est possessio rei vendita data creditorum, pro vlti pecunie ei debite, in l. si sit bona, d. l. 11. §. 1. pign. P. mutuum vltus rei pro pecunia, vt si domum oppignoratam creditor vsurarum vice inhabitat, tam diu quam diu pecunia non soluitur, vt ait Constantinus Harmenopolus, in Prochiro. legum, titulo, rei antichresis. Exemplum in iure probata sunt, l. si ea lege, 17. l. si ea pactio, 14. C. de vsur. l. sababritico, eo. titu. apud Gregor. ex pacto videlicet, l. 1. §. patet. de pig. P. cum alioquin fructus pignoris computentur in sortem, l. 1. de distr. a pign. C. l. 2. de part. pign. C. l. si dominum, C. de pignor. ¶ Fiduciarium ¶ possessio, est ex iudicio litis vindictarum peritarum possessio, non iusta vel absoluta, sed veluti depositaria, *explicit Budaeus, in l. 2. dum de vindictis agit. de orig. in. ex Aconio Pedano in Verrinas Cicero. quæ postea reddendis rationibus & fructibus est obnoxia: vocamus hanc fiduciarium in Gallia recreditariam, & possessionem concessam sub manu regis, quasi fide data de ea restituenda, si dictum fuerit. Sicut scribit Livius, Philippo visum fuisse optimum, Nabidi tyranno Corinthu dare fiduciarium, vt victori sibi restitueret: si quid autem aduersi accidisset, vt ipse haberet, Livius lib. 2. de bello Macedonico. Sicut Laboleno dicitur fiduciarium heres, qui fide commissarius, qui ex fide hereditatem accepta restituere debet, l. Senus ad fenatus Trebol. Fiduciarium possessionem pignoris loco esse puto, in prima missione ex cautione de damno infecto, l. 4. §. si iura, de dam. inf. et lib. 39. P. tit. 2. quæ tamen dissimilis est pignori, l. si iura, 15. §. si quis damni infecti, & l. his qui, 12. de damno infecti. P. idiplum patet in missione in possessionem creditorum, rerum seruandarum causa, l. prator ait. 9. cum suis §§. & 4. l. seq. de bonis auto. iudic. pos. lib. 42. P. titu. 5. Sunt & illis plura similia. ¶ Pignus ¶ appellatum est a pugno, quia res quæ pignori dantur, manu traduntur: vnde etiam videri potest verum esse quod quidam putant, pignus rei mobilis constitui, vt notat Caius, in l. plebs, 237. §. pignus, de verbo. signifi. Et Ulpianus, proprie, inquit, in l. si rem alienam, §. non tantum. *versic. proprie, de pign. act. lib. 12. P. tit. 7. pignus dicimus quod ad creditorem transit: hypothecam autem, cum non tra. sit possessio ad creditorem. Vnde hypothecam rerum immobilium esse proprie quoque placuit, vt pignus mobilium. Veruntamen illa differentia nominis sono tantum pendet, vt verum sit quod***

Marcellus ait, nominis tanto sono differre, in aliis, potissimum in natura obligationis & actionis, propemodum similes, *Marcell. in l. res hypotheca, §. §. sim. de pign. §. item Seruiana, versic. inter. pig. de actio.*

¶ Nam ¶ generale verbum hypothecæ est ad omnia pertinet, 4 quæ subiciuntur in cautionem obligationi, *ὑποθήκη ἀπὸ τῆ ὑποθήκῃ, quod idem est, ac supponere.* Sicque vsurpant Græci hypothecæ nomen, pro omni re quæ obicitur vel subicitur obligationi: alio nomine apud Demosthenem, contra Dionysodorum, ὑποκείμενον, ἐάν ὃ μὴ παρέχουσι ἐμὴν τὰ ὑποκείμενα καὶ ἀνέπαυ. Id est, quod nisi libera exhibuerint pignora, omni que alii creditori intacta, vt alibi ait, *παρέχει τοῖς δυνέουσι τῶ ὑποθήκῃ ἀνέπαυρον, ἢ ἂν ὑποθήκῃ γίνουσι ἀνέπαυρον, id est, præbuntque iis qui crediderint pecunias, pignus purum ab omni manus iniectione, vnde Budaeus in Commenta. lingua Græca. Et hypothecam vertit etiam pignus Iurisconsultus Scauola, dum explicat epistolæ quaestionem, in qua in hæc verba cautum erat, *δυνεύουσι παρέσθαι ἀλλὰ ἐὰν παύσῃ, ἀπὸ τῆ ὑποθήκῃ, ἀλλὰ ὑποθήκῃ παρ ἑμὲ λαβὴν, &c.* id est, fuerat ut a te denaria 60. rogavi te non certificator, sed ὑποθήκῃ, a me accipere, &c. an pignus, inquit Scauola, contra te sit sine die & cõsule sit, quia verba epistolæ post præcedentia hæc addita, *ἵδου ὅτι ἀκεῖνός ἐστι ἡ παρέσθαι, καὶ οἱ δὲ δόλοῖς μὴ ἐδὲν κατὰ νόμον ἴσται, ἀλλ' ἐν γήμονι ἀνθρώπου πεισθέντος, id est, nostri enim profecto, quoniam & taberna. ¶ Serui mei a nullo detinentur, quia a te, & ut seruo homini fide habuisti. Et respondit Scauola, de pignoribus, conuentum fuisse, Scauola in l. cum tabernam, 34. §. item quaesuit, de pign. P. Sic legitimus quoque apud Aristotelem cleum hypothecæ suppositum, & itarem mobilem, ὑποθήκῃς ἡμοῖς τῆς τῆ ἐλαίης πύδῃς, Aristot. lib. 2. Oeconomica. Vt contra apud Latinos, pignus pro re immobili ponitur, vt apud Terent. in Phormio.**

Ager oppositus est pignori, ob decem minas. Adicula item, ob decem albas.

¶ Pignus sitaque seu hypotheca, est res obligata pro debito. Ceterum quatuorplex sit, res, personas, formam, cuius generis contractus, actionem, propter quid, & rationes consideremus latius. Nihil autem pro substantia interesse docuimus, num res mobiles, vel soli vel se mouentes sint, l. 1. de pratorio pign. C. sed alioquin idoneas exigimus, quæ alteri obligari possint. Generaliter itaque diuisionem vel pignoris distinctionem tradamus, & postea materiam, & formam, & reliqua cuiusque. ¶ Pignus, ¶ aut pratorium, aut testamentarium est, aut legale, aut conuentionale, *meminit de pratoria & iudiciali, l. 2. de prator. pign. C.*

De Pratorio & Iudiciali Pignore.

Cap. 6.

Liber 8. C. tit. 21.

- 1 Pignus pratorium duplex, pratorium & iudiciale, pratorium quid.
- 2 Pratorium duplex, coactionis & rei seruanda causa, horumque exempla.
- 3 Alia species pratorii pignoris pro rebus pupillarum locatis, & apertimata quæ.
- 4 Iudiciale pignus quid, & rationes eius.
- 5 Qua bona capi possunt in pignus rei indicata, & quo ordine mobilia seu mouentia, immobilia & nomina capiuntur.
- 6 Qua bona clerici possunt pro pignore iudiciali capi.
- 7 Quæ praxi capi debent pignora pro debito vniuersitatis vel collegii.
- 8 Ordo & praxi capiendi pignora iudicialia & pratoria a priuato, vel per viam actionis, vel per executionem.
- 9 Executioni factæ vs sigillatim opponuntur tantum tres exceptioes solutionis, falsi pacti de non petendo, rei iudicatae.
- 10 Mortuo debitore obligatio sigillo regio, non fit executio contra heredes, via executionis obligationis.
- 11 Forma pignoris capiendi ex causa iudicati, vel obligationis debiti.
- 12 Garnir la main del' executeur quid.
- 13 Ex Idiochiro, seu Chirographo post verificationem, locus sit pignorum, v. de & 14.
- 14 Quis Iudex com, etens in recognoscendo chirographo.
- 15 Pignus in causam iudicatis captum, auctoritate iudicis vendendum.
- 16 Forma & praxi Gallia pignorum capiendorum & vendendorum.